Babylonian Talmud, Brachot 27b

תלמוד בבלי, ברכות כז: ע"ב

It has been taught:

R. Eleazar says: One who prays behind his master, and one who gives greeting to his master and one who returns a greeting to his master and one who disputes the Academy of his master and one who says something which he has not heard from his master causes the Divine Presence to depart from Israel!

תניא רבי אליעזר אומר: המתפלל אחורי רבו, והנותן שלום לרבו, והמחזיר שלום לרבו, והחולק על ישיבתו של רבו, והאומר דבר שלא שמע מפי רבו - גורם לשכינה שתסתלק מישראל!

2.

Song of Songs Rabbah, Parasha 1

שיר השירים רבה פרשה א

The Bet Midrash of R. Eliezer was shaped like an arena, and in it was a stone which was reserved for him to sit on.

Once R. Joshua came in and began kissing the stone, saying: This stone is like Mount Sinai, and the one who sits on it is like the Ark of the Covenant! ובית מדרשו של ר״א היה עשוי כמין ריס ואבן אחת היתה שם והיתה מיוחדת לו לישיבה, פעם אחת נכנס ר׳ יהושע התחיל ונושק אותה האבן ואמר האבן הזאת דומה להר סיני, וזה שישב עליה דומה לארון הברית.

3.

Bamibar Rabbah, Parsha 19

במדבר רבה פרשה יט

R. Aha said in the name of R. Hanina: When Moses ascended to heaven he heard the voice of the Holy One, blessed be He, as He sat studying the section dealing with the Red Heifer, and quoting the law in the name of its author- "...thus R. Eliezer says: the broken necked calf must be a year old and the Red Heifer must be two years old.

Said Moses to Him: Sovereign of the Universe! May it be Thy will that this scholar come from my loins!

Said He to him: By your life, he will come from your loins! Hence it is written: "and the name of the one was Eliezer"- the name of that gifted one.

ר' אחא בשם ר' חנינא אמר: בשעה שעלה משה למרום שמע קולו של הקדוש ברוך הוא שיושב ועוסק בפרשת פרה אדומה ואומר הלכה בשם אומרה-ר' אליעזר אומר: עגלה בת שנתה ופרה בת שתים

> אמר לפניו רבון העולמים יהי רצון שיהא מחלצי

אמר לו חייך שהוא מחלציך הה״ד (שמות יח) ״ושם האחד אליעזר״- שם אותו המיוחד.

Babylonian Talmud, Sukka 28a

תלמוד בבלי, סוכה כח ע"א

Our Rabbis have taught: It happened that R. Eliezer passed the Sabbath in the Upper Galilee, and they asked him for thirty decisions in the laws of Sukkah. Of twelve of these he said, 'I heard them [from my teachers]'; of eighteen he said, 'I have not heard'.

R. Jose b. Judah said, Reverse the words: Of eighteen he said, 'I have heard them', of twelve he said, 'I have not heard them'.

They said to him, 'Are all your words only reproductions of what you have heard?' He answered them, 'You wish to force me to say something which I have not heard from my teachers! During all my life no man was earlier than myself in the bet midrash, I never slept or dozed in the bet midrash, nor did I ever leave a person in the bet midrash when I went out, nor did I ever utter mundane speech, nor have I ever in my life said a thing which I did not hear from my teachers'. They said concerning R. Johanan b. Zakkai that during his whole life he never uttered profane talk, nor walked four cubits without [studying the] Torah or without Tefillin, nor was any man earlier than he in the bet midrash, nor did he sleep or doze in the bet midrash, nor did he meditate in filthy alleyways, nor did he leave anyone in the college when he went out, nor did anyone ever find him sitting in silence, but only sitting and learning, and no one but himself ever opened the door to his disciples, he never in his life said anything which he had not heard from his teacher, and, except on the eve of Passover and on the eve of the Day of Atonement, he never said, 'It is time to arise from the studies at the bet midrash'; and so did his disciple R. Eliezer conduct himself after him.

תנו רבנן: מעשה ברבי אליעזר ששבת בגליל העליון, ושאלוהו שלשים הלכות בהלכות סוכה, שתים עשרה אמר להם שמעתי, שמונה עשר אמר להם, לא שמעתי.

רבי יוסי בר' יהודה אומר: חילוף הדברים, שמונה עשר אמר להם שמעתי, שתים עשרה אמר להם לא שמעתי. –

? אמרו לו: כל דבריך אינן אלא מפי השמועה

אמר להם: הזקקתוני לומר דבר שלא שמעתי מפי רבותי.

מימי לא קדמני אדם בבית המדרש. ולא ישנתי בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הנחתי אדם בבית המדרש ויצאתי, ולא שחתי שיחת חולין, ולא אמרתי דבר שלא שמעתי מפי רבי מעולם.

אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי: מימיו לא שח שיחת חולין, ולא הלך ארבע אמות בלא תורה ובלא תפילין, ולא קדמו אדם בבית המדרש ולא ישן בבית המדרש לא שינת קבע ולא שינת עראי, ולא הרהר במבואות המטונפות, ולא הניח אדם בבית המדרש ויצא, ולא מצאו אדם יושב ודומם אלא יושב ושונה, ולא פתח אדם דלת לתלמידיו אלא הוא בעצמו, ולא אמר דבר שלא שמע מפי רבו מעולם, ולא אמר הגיע עת לעמוד מבית המדרש חוץ מערבי פסחים וערבי יום הכפורים. וכן היה רבי אליעזר תלמידו נוהג

Babylonian Talmud, Bava Metzia 59a-b

We learnt elsewhere: If he cut it into separate tiles, placing sand between each tile: R. Eliezer declared it clean, and the Sages declared it unclean and this was the oven of 'Akhnai.

What [is the meaning of] 'Akhnai? Said Rab Judah in Samuel's name: [This means] that they encompassed it with arguments as a snake (akhna), and proved it unclean.

It has been taught: On that day R. Eliezer brought forward every imaginable argument, but they did not accept them.

Said he to them: 'If the *halachah* agrees with me, let this carob-tree prove it!'

Thereupon the carob-tree was torn a hundred cubits out of its place — others affirm, four hundred cubits.

'No proof can be brought from a carob-tree,' they retorted.

Again he said to them: 'If the *halachah* agrees with me, let the stream of water prove it!'

Whereupon the stream of water flowed backwards —

'No proof can be brought from a stream of water,' they rejoined.

Again he urged: 'If the *halachah* agrees with me, let the walls of the bet midrash prove it,' whereupon the walls inclined to fall.

But R. Joshua rebuked them, saying: 'When scholars are engaged in a halachic dispute, who are you to interfere?'

Hence they did not fall, in honor of R. Joshua, nor did they resume an upright position, in honor of R. Eliezer; and they are still standing thus inclined.

Again he said to them: 'If the *halachah* agrees with me, let it be proved from Heaven!'

Whereupon a Heavenly Voice cried out: 'Why do you dispute with R. Eliezer, seeing that in all matters the halachah agrees with him!'

But R. Joshua arose and exclaimed: "It is not in heaven"!

What did he mean by this? — Said R. Jeremiah: Since the Torah has already been given at Mount Sinai; we pay no attention to a Heavenly Voice, because Thou hast long since written in the Torah at Mount Sinai, "After the majority must one incline."

תלמוד בבלי, בבא מציעא נט ע"א-ע"ב

תנן התם: חתכו חוליות ונתן חול בין חוליא לחוליא, רבי אליעזר מטהר וחכמים מטמאין. וזה הוא תנור של עכנאי.

מאי עכנאי? - אמר רב יהודה אמר שמואל: שהקיפו דברים כעכנא זו, וטמאוהו.

תנא: באותו היום השיב רבי אליעזר כל תשובות שבעולם ולא קיבלו הימנו. אמר להם: אם הלכה כמותי - חרוב זה יוכיח.

נעקר חרוב ממקומו מאה אמה, ואמרי לה: ארבע מאות אמה.

אמרו לו: אין מביאין ראיה מן החרוב. חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - אמת המים יוכיחו.

חזרו אמת המים לאחוריהם.

אמרו לו: אין מביאין ראיה מאמת המים.

חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - כותלי בית המדרש יוכיחו.

הטו כותלי בית המדרש ליפול.

גער בהם רבי יהושע, אמר להם: אם תלמידי חכמים מנצחים זה את זה בהלכה - אתם מה טיבכם ?

לא נפלו מפני כבודו של רבי יהושע, ולא זקפו מפני כבודו של רבי אליעזר, ועדין מטין ועומדיז.

חזר ואמר להם: אם הלכה כמותי - מן השמים יוכיחו.

יצאתה בת קול ואמרה: מה לכם אצל רבי אליעזר שהלכה כמותו בכל מקום!

עמד רבי יהושע על רגליו ואמר: לא בשמים דיא. –

מאי (דברים ל') "לא בשמים היא"? – אמר רבי ירמיה: שכבר נתנה תורה מהר סיני, אין אנו משגיחין בבת קול, שכבר כתבת בהר סיני בתורה (שמות כ"ג) "אחרי רבים להטת". R. Nathan met Elijah and asked him: What did the Holy One, Blessed be He, do in that hour? —

He replied: He smiled and said, 'My sons have defeated Me, My sons have defeated Me.

It was said: On that day all objects which R. Eliezer had declared clean were brought and burnt in fire. Then they took a vote and excommunicated him.

Said they, 'Who shall go and inform him?'
'I will go,' answered R. Akiba, 'lest an
unsuitable person go and inform him, and
thus destroy the whole world.'
What did R. Akiba do? He donned black
garments and wrapped himself in black, and
sat at a distance of four cubits from him.

'Akiba,' said R. Eliezer to him, 'what has particularly happened to-day?'
'Master,' he replied, 'it appears to me that thy companions hold aloof from thee.'

Thereupon he too rent his garments, put off his shoes, removed [his seat] and sat on the earth, whilst tears streamed from his eyes. The world was then smitten: a third of the olive crop, a third of the wheat, and a third of the barley crop. Some say, the dough in women's hands swelled up.

A Tanna taught: Great was the calamity that befell that day, for everything at which R. Eliezer cast his eyes was burned up. R. Gamaliel too was travelling in a ship, when a huge wave arose to drown him. 'It appears to me,' he reflected, 'that this is on account of none other but R. Eliezer b. Hyrcanus.' Thereupon he arose and exclaimed Sovereign of the Universe! Thou knowest full well that I have not acted for my honor, nor for the honor of my paternal house, but for Thine, so that strife may not multiply in Israel! 'At that the raging sea subsided.

Ima Shalom was R. Eliezer's wife, and sister to R. Gamaliel. From the time of this incident onwards she did not permit him to fall upon his face. Now a certain day happened to be New Moon, but she mistook a full month for a defective one. Others say, a poor man came and stood at the door, and she took out some bread to him. [On her return] she found him fallen on his face. 'Arise,' she cried out to him, 'thou hast slain my brother!'

אשכחיה רבי נתן לאליהו, אמר ליה: מאי עביד קודשא בריך הוא בההיא שעתא? - אמר ליה: קא חייך ואמר נצחוני בני, נצחוני בני.

אמרו: אותו היום הביאו כל טהרות שטיהר רבי אליעזר ושרפום באש, ונמנו עליו וברכוהו. ואמרו: מי ילך ויודיעו? – אמר להם רבי עקיבא: אני אלך, שמא ילך אדם שאינו הגון ויודיעו, ונמצא מחריב את כל העולם כולו.

מה עשה רבי עקיבא? לבש שחורים, ונתעטף שחורים, וישב לפניו בריחוק ארבע אמות.

אמר לו רבי אליעזר: עקיבא, מה יום מיומים? - אמר לו: רבי, כמדומה לי שחבירים בדילים ממך. –

אף הוא קרע בגדיו וחלץ מנעליו, ונשמט וישב על גבי קרקע. זלגו עיניו דמעות, לקה העולם שליש בזיתים, ושליש בחטים, ושליש בשעורים. ויש אומרים: אף בצק שבידי אשה טפח.

תנא: אך גדול היה באותו היום, שבכל מקום שנתן בו עיניו רבי אליעזר נשרף. ואף רבן גמליאל היה בא בספינה, עמד עליו נחשול לטבעו. אמר: כמדומה לי שאין זה אלא בשביל רבי אליעזר בן הורקנוס. עמד על רגליו ואמר: רבונו של עולם, גלוי וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי, ולא לכבוד בית אבא עשיתי, אלא לכבודך, שלא ירבו מחלוקות בישראל. נח

הים מזעפו. –

אימא שלום דביתהו דרבי אליעזר אחתיה דרבן גמליאל הואי. מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה לרבי אליעזר למיפל על אפיה. ההוא יומא ריש ירחא הוה, ואיחלף לה בין מלא לחסר. איכא דאמרי: אתא עניא וקאי אבבא, אפיקא ליה ריפתא. אשכחתיה דנפל על אנפיה, אמרה ליה: קום, קטלית לאחי. In the meanwhile an announcement was made from the house of Rabban Gamaliel that he had died. 'Whence dost thou know it?' he asked her.

'I have a tradition from my father's house: All gates are locked, excepting the gates of wounded feelings.'

אדהכי נפק שיפורא מבית רבן גמליאל דשכיב. אמר לה: מנא ידעת?

אמרה ליה: כך מקובלני מבית אבי אבא: כל השערים ננעלים חוץ משערי אונאה.

6

תלמוד בבלי מסכת חגיגה דף ג עמוד ב

It is taught: Once R. Yose b. Durmaskith went to pay his respects to R. Eliezer at Lod. He said to him: What new thing was taught in bet midrash today?

He replied: They decided by vote that in Ammon and Moab the tithe of the poor should be given in the seventh year.

Said [R. Eliezer] to him: Yose, stretch forth your hands and receive your eyes.

He stretched forth his hands and received his eyes.

R. Eliezer wept and said: "The counsel of the Lord is with them that fear Him, and His covenant, to make them know it."
He said to him: Go, say to them: Be not concerned about your voting, thus have I received a tradition from Rabban Johanan b. Zakkai, who heard [it] from his teacher, and his teacher from his teacher, that it is a Halachah of Moses from Sinai that in Ammon and Moab the tithe of the poor is to be given in the seventh year...

It is taught: When his mind was calmed, he said: May it be granted that Yose's eyes be restored.

And they were.

דתניא: מעשה ברבי יוסי בן דורמסקית שהלך להקביל פני רבי אלעזר בלוד, אמר לו: מה חידוש היה בבית המדרש היום? –

אמר ליה: נמנו וגמרו: עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית.

> אמר לו: יוסי! פשוט ידיך וקבל עיניך. פשט ידיו וקבל עיניו.

בכה רבי אלעזר ואמר: (תהלים כ״ה) ״סוד ה׳ ליראיו ובריתו להודיעם״.

אמר לו: לך אמור להם: אל תחושו למניינכם, כך מקובלני מרבן יוחנן בן זכאי, ששמע מרבו, ורבו מרבו: הלכה למשה מסיני, עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית...

תנא: לאחר שנתיישבה דעתו, אמר: יהי רצון שיחזרו עיני יוסי למקומן. וחזרו.